

**VIEWS OF PRE-SERVICE TEACHERS
RELATED TO TEACHER'S
QUALIFICATIONS
(SAMPLE OF ADIYAMAN UNIVERSITY)¹**

**ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMEN NİTELİKLERİNE YÖNELİK
GÖRÜŞLERİ (ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)²**

**Esen TURAN ÖZPOLAT³
Birsen BAĞÇECİ⁴
Berna KARAKOÇ⁵**

Abstract

Teaching is a profession that requires special expertise and has some special proficiencies. This special proficiency can only be supported in the special teaching process. The special teaching process can be provided through the education faculties in our country and around the world. However, while providing these proficiencies in education faculties, it is important that how conscious preservice teachers are about the proficiencies. From this point the purpose of this research is to present the opinions of teachers on teacher qualifications. In this study, interview technique that is commonly used and one of the techniques of qualitative research method is used. The study group of this study consisted of the students who are in the 4th classes of department of education sciences and department of elementary in Adiyaman University and the interviews were conducted about the subject. The interviews were recorded in the video or audio recording device and put down on a paper according to the preferences of the teachers. Data that put on a paper was evaluated and coded with the descriptive analysis method and content analysis. Interpretations were made by using the codes. As a result, in general preservice teachers in the 4th classes are aware of the teachers qualifications and mention these qualifications positively.

Keywords: Teacher qualifications, teaching, effective teacher, qualitative study.

Özet

Özel uzmanlık bilgisi gerektiren bir meslek olarak tanımlanan öğretmenlik için bir takım özel yeterliliklere sahip olunması gerekmektedir. Bu özel yeterlik de ancak özel bir öğretim süreciyle desteklenebilmektedir. Ülkemizde ve dünyada bu amaca yönelik özel öğretim süreci eğitim fakülteleri aracılığıyla sağlanabilmektedir. Ancak eğitim fakülteleri bu yeterlikleri sağlarken öğretmen adaylarının da bu yeterlikler hakkında ne derece bilinçli oldukları önem arz etmektedir. Bu görüşten hareketle araştırmanın genel amacı; öğretmen adaylarının öğretmen niteliklerine yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden sıkça yararlanılan görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma grubu Adiyaman Üniversitesi, İlköğretim Bölümü ve Eğitim Bilimleri Bölümünün çeşitli programlarının 4. sınıflarında öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşup adaylarla konu ile ilgili görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmeler; görüşme yapılan öğretmen adaylarının tercihine göre video ya da ses kayıt cihazına kaydedilmiş ve yazıya dökülmüştür. Yazıya dökülen veriler betimsel analiz ve içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiş ve kodlaması yapılmıştır. Kodlar kullanılarak yorumlamalara gidilmiştir. Sonuç olarak genel itibarıyla 4. sınıf öğretmen adaylarının öğretmen niteliklerinden haberdar oldukları ve bu niteliklerden olumlu şekilde bahsettikleri kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen nitelikleri, öğretmenlik, etkili öğretmen, nitel çalışma.

¹ This study is the developed form of the presentation made in "International Perspectives on New Aspects of Learning in Teacher Education Conference-IPALTE" held in Dicle University (Diyarbakır, 2-4 October 2014)

² Bu çalışma, Dicle Üniversitesi tarafından düzenlenen "Öğretmen Yetiştirmede Yeni Yaklaşımlara Uluslararası Bakışlar Konferansı"nda (Diyarbakır, 2-4 Ekim 2013) sunulan bildirinin geliştirilmiş halidir.

³ Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Gaziantep. esen.turan@hotmail.com,

⁴ Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Gaziantep. bagceci@gantep.edu.tr

⁵ Doktora Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Gaziantep. bernakarakoc@gmail.com

Giriş

Öğretmenlik mesleği günümüzde, eğitim kesimi ile ilgili olan sosyal, kültürel ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip, alanda özel uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan, akademik çalışma ve mesleki yetiştirme gerektiren profesyonel statüde bir uğraşı alanıdır (Şişman ve Acat, 2003). Ülkemizde milli eğitimle ilgili yasalarda da öğretmenlik, özel uzmanlık bilgisi gerektiren bir meslek olarak tanımlanmaktadır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda (1973) öğretmenlik hakkında "Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas (uzmanlık) mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler" ifadeleri yer almaktadır. Burada bahsedilen özel uzmanlık işini başarıyla yerine getirebilmede öğretmenlerin bir takım özel yeterliliklere sahip olması gerektiği anlaşılmaktadır. Ayrıca tüm bu yeterlilikleri kazanabilmek için özel bir eğitim almaları gerektiği açıktır. Bu eğitim de ülkemizde eğitim fakültelerince sağlanmaktadır.

Yurt dışında öğretmen adaylarının öğretmen niteliklerini elde etmede çeşitli eğitim süreçlerinden geçtikleri ve bu süreçlerin ülkemize kıyasla daha yoğun geçtiği bilinmektedir. Örneğin bu konuda Viktoria Eyalet Yönetimi (State Government of Victoria, 2015), ilkökul ve ortaokul öğretmen niteliklerini elde etmeleri amacıyla üç ana yolun var olduğunu belirtmektedir. Bu yollar sırasıyla aşağıdaki gibidir:

1. Dört yıllık bir öğretmen eğitimi lisans derecesi (Eğitim lisans mezunu vb.).
2. Aralarından birinin bir öğretmen eğitimi kursu olduğu, aynı zamanda iki derece için çalışılan çift derecelik bir program. Pek çok üniversite, bu fikri 4 yıl üzeri olarak sunmakta. (Öğretmenlik lisans mezunu ile sanat mezunu vb.).
3. Bilim mezunu ya da sanat mezunu denilen, bir ya da iki yıllık lisansüstü öğretmen eğitim kursunu takip eden akademik bir derece.

Çalışmada ayrıca ortaokul öğretmen nitelikleri için dördüncü bir yoldan da bahsedilmektedir. Bu yol; mesleki bir alanda iş tecrübesi kazanmak ve bir öğretmenlik niteliğiyle bağlantılı olmak şeklinde belirtilmektedir. Bunun ise, teknoloji çalışmaları ya da mesleki eğitim alanlarındaki öğretime en uygulanabilir olduğu ifade edilmektedir (teknoloji eğitimindeki niteliğin tümüyle uyumlu olan otomotive sistemleri, marangozluk, metaller, elektronik ve konaklama gibi ticari nitelikler ve deneyim vb.).

Cox (2015) Amerikan eğitimini esas alan çalışmasında, ek olarak diğer birçok ülkedeki "ortaokul öğretmenlik nitelikleri"nden bahsetmektedir. Bu nitelikler genel olarak eğitim alma, öğrencinin öğretimini sağlama, lisans ve sertifika alma, sabıka durumu, eğitimin devamlılığını sürdürmek (lisansüstü eğitim vb.) şeklinde sıralanmaktadır. Aynı çalışmada nitelikli bir öğretmene ait gerekli birtakım görev ve becerilere de yer verilmektedir. Bu görev ve beceriler ise sırasıyla; sabırlı olma, diğer öğretmenlerle işbirliğini becerebilme, yeni kavramları açıklama, öğrencilerin öğrenmesiyle meşgul olma, sınıf yönetimini sağlama, derse adaptasyon oluşturma, farklı geribildirimlerle çalışma, lider olma, veli, öğretmen ve öğrencilerle iletişim ve etkileşimde olma, olası problemleri çözme, sosyal ilişkileri kolaylaştırma, rol model olarak hizmet etme, etkinlikleri denetleme, seminerlere ve toplantılara katılma, bireysel ihtiyaçlara dayalı eğitim sunma şeklinde belirtilmektedir.

Bir eğitim sisteminin başarısı, sistemin temel ögesi olan öğretmenlerin sahip oldukları özellikler ile yakından ilişkilidir. Seferoğlu'nun (2004) ifadesi doğrultusunda, okullarda etkili bir öğretimin yapılabilmesi için nitelikli öğretmenlerin bulunması bir ön şart olarak kabul edilebilir. Nitelikli bir öğretmen kadrosu aynı zamanda bireylerin, toplum

ve dünyadaki değişme ve gelişmelere ayak uydurabilecek şekilde yetiştirilebilmelerini sağlamanın bir yolu olarak işaret edilmektedir (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005). Günümüzde ise öğretmenlerin sahip olmaları gereken en önemli öğretmenlik nitelikleri arasında, öğrencilere öğrenme sürecinde ihtiyaç duyulan rehberliği yapabilme becerisi gelmektedir (Yeşilyaprak, 1999; Tan, 2000). Ülkemizde özellikle yapılandırmacı yaklaşımın esas alınmasıyla birlikte öğretmen niteliklerinin mevcut duruma ek olarak kabuk değiştirdiği ve rehberlik görevinin ağırlık kazandığı görülmektedir (Akpınar ve Ergin, 2005; Ekinci ve Öter, 2010; Pehlivan, 2010; Yeşilyurt, 2011).

Öğretmenlerin temel görevi öğrenmeyi sağlamaktır. Bu konuda Sünbül (1996) de benzer bir ifadeyle öğretmen rollerinden en önemlisinin öğrenmeyi sağlama olduğunu ileri sürmektedir. Öğretmenlerin bu temel görevi yerine getirebilecek mesleki niteliklere sahip olması gerekmektedir. Öğretmenin mesleki nitelikleri, öğretmenlik mesleği alanında yaygın birer kavram olan genel kültür, konu alanı bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgi ve becerilerine bağlıdır (Stephens ve Crawley, 1994; Erden, 1999; MEB, 2006). Bu konuda Taşkesenliçil, Şenocak ve Sözbilir (2008) de, öğretmenin görevinin öğrencilerin bilişsel aktivitelerini artırmada onlara rehberlik etmek olduğunu ve öğretmenin bunu yapabilmesi için, öğrenme süreci hakkında yani öğrenmenin nasıl gerçekleştiği konusunda bilgi sahibi olması gerektiğini belirtmektedir. Öğretmenin her şeyi bilen, bildiklerini öğrencilerine aktaran bir anlayış içerisinde çıkıp, bilgisini paylaşan, onlara bilgiyi elde etme sürecinde rehberlik eden, eksiklerinin farkında olan ve bu eksiklikleri giderme yollarını araştıran kişiler olmaları gerektiğini vurgulamışlardır.

Öğretmenlik mesleği için öncelikle alan bilgisine sahip olunması şarttır. Buna ek olarak öğretmenlerin konunun nasıl öğretilabileceği ile ilgili gerekli öğretim metotlarına da sahip olmaları gerekir. Genel kültür alanında da kendisini yetiştirmiş ve öğrencilerin genel kültürlerinin gelişmesine katkı sağlayan niteliklere sahip olmalı, sosyal çevre ile iyi ilişkiler içinde olmalı ve öğrencilere gerekli rehberlikte bulunmalıdır. Çünkü öğretmenler öğrencilerin hem öğretmeni, hem annesi ve hem de babası yerinde olan insanlardır. Dolayısıyla öğretmenler, öğrencilerin aileleri ile sürekli dayanışma içinde kalarak öğretim sürecinde öğrencilerin öğrenme zorluklarını en aza indirmek için çaba göstermelidirler. Bu konuda Darling (2000) öğretmen niteliklerinin gelişmiş öğrenci performansıyla açıklanabileceğini ileri sürerken, benzer şekilde Buddin ve Zamarro (2009) da öğretmen niteliklerinin, öğrenci başarısının bir anahtar ögesi durumunda olduğunu belirtmektedir.

Varış (1988), etkili bir öğretmenin kişisel niteliklerini şöyle sıralamaktadır:

- *Kaygı gerginliğini her zaman anlar ve bunu en aza indirir.
- *Öğrencilerin birey olduğunu ve bireysel ilgiye gereksinim duyduğunu fark eder ve öğrencilerin kendilerini iyi duyumsamamalarını sağlar.
- *Çalışmaya yürekten inanır ve bunu olumsuz baskı yapmadan gerçekleştirir.
- *Öğrenci ve aileleri olumlu bir şekilde değerlendirir ve çalışma ortaklığı kurması gerektiğini anlar.
- *Bağırmaktan kaçınır, serin kanlı ve disiplinlidir.
- *Eleştiriden çok övgüyü tercih eder.
- *Öğrencilerin coşkusunu, yeteneğini ve bireyselliğini fark eder.
- *Öğrenme ürünlerini ilginç ve değişik yorumlar.
- *Temel becerileri öğretebilmek için farklı öğrenme yaşantıları düzenler.
- *Yaratıcılık ve merak öğelerini öğrenme deneyimlerinde anahtar olarak kullanır.
- *Her durumda değişikliği olumlu ve gerekli görür.
- *Öğrencilerin özelliklerine ve konuya uygun öğretim biçimleri geliştirir.

Buradan hareketle bir öğretmenin kişilik özelliklerinin olumlu olmasının onun etkili bir öğretmen olmasında tek başına yeterli olamayacağı düşünülebilir. Kavcar'a (1999) göre de etkili öğretmenler; düşünen, soru soran, eleştiren, gelişme ve yeniliklere açık, kendini sürekli yenileyen, mesleğini seven kişilerdir. Görüldüğü üzere etkili öğretmenin olabilmenin pek çok unsuru bulunmaktadır.

Çağdaş bir öğretmenin sahip olması ve göstermesi gereken nitelikleri kişisel ve mesleki nitelikler olarak ikiye ayrılmaktadır.

1. Kişisel nitelikler: Kişisel nitelikler kendi içinde 3 grupta incelenebilir:

*Güdüleyicilik: Güdüleyici özelliği olan öğretmenler, öğrencilerin olumsuz davranışlarından çok olumlu davranışlarını ön plana çıkarırlar.

*Başarıya odaklanma: Öğretmen öğrencilerin başarılı olacağına inanmalı ve onları başarılı olma konusunda desteklemelidir.

*Profesyonellik: Profesyonelle ilgili nitelikler işbirlikçi, esneklik ve bilgililik içiminde sıralanmaktadır.

2. Mesleki Nitelikler: Öğretmenin mesleki nitelikleri şöyle sıralanabilir:

*Öğretim sürecini planlama: Öğretmen öğretim sürecini önceden ne kadar iyi planlarsa öğrenciler o kadar kolay ve etkili öğrenir.

*Öğretme: Öğrenme sürecinin etkili olabilmesi uygun yöntem ve tekniklerin seçimine bağlıdır.

*Etkili iletişim kurma: İyi iletişim kurma becerilerinin başında öğretmenin açık anlaşılır ve doğru bir dil kullanması gelmektedir.

*Sınıf yönetimi: Sınıf yönetimi öğrencilerle etkili iletişim kurabilme, sınıf içi sorunların çözümünde öğrencilere öz yeterlilik ve içsel denetim kazandırma, çatışmaları en aza indirerek öğretimin verimliliğini yükseltme becerisidir. Sınıf yönetiminin etkili bir şekilde uygulanması

öğrenci katılımını artırır, olumsuz davranışları azaltır, öğrenmeye ayrılan süreyi artırır ve öğrenci başarısına katkıda bulunur.

Öğrencilerin sorumluluk ve davranışlarını denetleme becerilerini geliştirerek bu konuda içsel ölçütler oluşturmalarını sağlar.

*Zamanı etkili kullanma: Öğretim zamanını etkili kullanmanın temel koşulu, öğretim sürecinin önceden ve iyi bir biçimde planlanmasıdır.

*Öğrenmeleri değerlendirme: Öğrenmeyi değerlendirmenin en etkili yolu, değerlendirme sürecinin girişte, süreç devam ederken ve çıkışta yapılmasıdır (Demirel, 1999).

Bunlar, çağdaş bir öğretmenin sahip olması gereken genel özellikler olarak nitelendirilebilir. Söz konusu düşünceler ışığında bu çalışmada, öğretmenlerin sahip olmaları gereken kişisel ve mesleki nitelikler hakkında öğretmen adaylarının ne kadar haberdar oldukları öğrencilerin kendi görüşleri doğrultusunda belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca bu çalışmanın, öğretmen adaylarının öğretmen niteliklerine yönelik farkındalıklarını ortaya çıkarıp bu farkındalıktan hareketle öğretmen niteliklerini kendi öğretim süreçlerinde uygun bir şekilde kullanmalarına yol gösterebilmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Araştırma, Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim ve Eğitim Bilimleri bölümlerinin son sınıf öğrencileri ile sınırlıdır. Araştırmada örneklemin, sonuçların yorumlanabilmesi için yeterli olduğu ve görüşme yapılan öğretmen adaylarının ifadelerinde samimi oldukları varsayımından hareket edilmiştir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışmada araştırmanın doğasına uygun olan, nitel araştırma desenlerinden “durum çalışması (case study)” kullanılmıştır. Durum çalışması, var olan durumu olduğu şekliyle ortaya çıkarmak için kullanılan, “nasıl” ve “niçin” sorularını temel alan araştırmacının kontrol edemediği bir olgu veya olayı derinliğine incelemesine olanak veren bir araştırma yöntemidir. (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmada durum çalışması (case study) desenlerinden biri olan iç içe geçmiş tek durum deseni uygulanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu desende öğretmen niteliğine ilişkin görüşleri alınan her grup (Ör.: sınıf öğretmeni adayları, fen bilgisi öğretmeni adayları vs.) birer analiz birimi olarak düşünülmüştür.

Araştırma Grubu

Çalışmada Adıyaman Üniversitesi, İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programları ile Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık programının 4. (son) sınıflarında öğrenim gören öğretmen adayları ile görüşmeler yapılmıştır. Örneklem çeşidi olarak amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan kolay ulaşılabilir örneklem çeşitlemesinden yararlanılmıştır. Bahsedilen 4 farklı programa ait 5'er kişilik gruplardan oluşan toplam 20 öğretmen adayıyla görüşme yapılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak “görüşme yaklaşımı” kullanılmıştır. Görüşme türü olarak da görüşme formundan yararlanılmıştır. Bu görüşme formu yaklaşımı, araştırmacı ve görüşmeciye zaman esnekliği sağlayan, görüşmecinin önceden hazırladığı konu veya alanlara sadık kalarak hem önceden hazırlanmış soruları sorma, hem de bu sorular konusunda daha ayrıntılı bilgiler alma amacıyla ek sorular sorma özgürlüğüne sahip olduğu bir yaklaşım türüdür (Karasar, 2006; Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Verilerin Toplanması

Görüşmeler 2013 yılı Nisan ayında yapılmıştır. Öğretmenler görüşmelere kendi istekleri ile katılmışlardır. Öğretmen adaylarına görüşme soruları yöneltilerek öğretmen niteliklerine ilişkin görüşleri alınmıştır. Yapılan görüşmeler; görüşme yapılan öğretmenin tercihinine göre video ya da ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Kayıtlar yazıya dökülmüştür. Görüşmede yer alacak soruların belirlenmesi için ise alanyazın taraması yapılmış, öğretmenlerle görüşülmüş ve maddeler taslak halinde yazılmıştır. Uzman görüşleri alınarak maddeler elenmiş ve düzenlenmiştir. Görüşme soruları bir ölçme uzmanı tarafından incelenmiş ve görüşme formunun geçerli bir form olduğu kanısına varılmıştır. Sonuç olarak görüşmede öğretmen adaylarına öğretmen niteliklerine yönelik yarı yapılandırılmış 3 açık uçlu soru yöneltilmiştir. Bu sorular genel hatlarıyla;

1. Sizce bir öğretmenin sahip olması gereken (genel) özellikler nelerdir?
2. Sizce bir öğretmen ne tür bilgilere sahip olmalıdır?
3. Sizce bir öğretmenin öğrenciye yaklaşımı nasıl olmalıdır?

ifadelerinden oluşmaktadır.

Verilerin Çözümlemesi

Bu verilerin analizinde nitel veri analizi tekniklerinden “betimsel analiz” ve “içerik analizi” kullanılmıştır. Betimsel analizde, oluşan kodların frekans ve yüzdeleri verilmiştir.

İçerik analizi ise, toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temanın saptanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Veriler, anlaşılır olması için daha düzenli bir hale getirilmiştir. Verilerin tamamı incelenerek anlamlı birimler bulunmuş, kodlamalar yapılmış ve temalar oluşturulmuştur. Sorulara verilen yanıtlar analiz edilerek 1. soru için; mesleki yeterliğe sahip, kişilik sahibi, genel kültürlü ve insani değerlere sahip başlıkları altında 4 farklı tema belirlenmiştir. 2. soru için; mesleki yeterlik bilgisi, çevresel bilgi ve ahlak bilgisi başlıkları altında 3 farklı tema belirlenmiştir. 3. Soru için; hümanist bir yaklaşım, ciddi bir yaklaşım ve öncü bir yaklaşım başlıkları altında 3 farklı tema belirlenmiştir. Belirlenen kodlar daha sonra bu temalara göre düzenlenmiştir. Daha sonra veriler tekrar organize edilerek bu tema ve kodlara göre düzenlenmiş ve kesinleştirilmiştir. Temalar ve kodlar açıklanarak yorumlanmıştır. Son olarak ise araştırma sonuçları yazıya dökülmüştür.

Bulgular

Aşağıda oluşturulan tema ve kodların ayrıntılı tabloları verilmiştir. Ayrıca tabloların altında, kodların yanında parantez içerisinde bahsedilen koda kaç defa değinildiği ve öğretmen adaylarının kodlarla ilgili kullandıkları önemli cümlelere; her temanın en yüksek frekansa sahip kodlarından örnekler olarak “doğrudan alıntı” şeklinde yer verilmiştir.

Tablo 1. Bir Öğretmenin Sahip Olması Gereken (Genel) Özelliklere Yönelik Analiz Sonuçları

Tema	Kod	Frekans	Yüzde
Mesleki yeterliğe sahip	Öğrencilere model olabilen	3	33.3
	Öğrencilerin dikkatini çekebilen	3	
	Somut yaşantılar sunan	3	
	Öğretim yöntem ve tekniklerini bilen	3	
	Öğrenci beklentilerine cevap verebilen	2	
	Konulara hakim	2	
	Öğrenciyi kolay motive edebilen	2	
	Bireysel farklılıkların farkında olan	2	
	Farklı alanlarla kendi alanının ilişkisini takip eden	2	
	Öğretmeyi seven	2	
	Notu ceza unsuru olarak kullanmayan	1	
	Dersi öğrenci seviyesine göre anlatabilen	1	
	Okul-çevre arası köprü olabilen	1	
	Grafikleri yorumlayabilen	1	
	Pratik	1	
Mesleki yeterliğe sahip	1		
Tema toplamı	30		
Kişilik sahibi	Sevgi dolu	5	32.2
	Dürüst	4	
	Araştırmacı	3	
	Sabırlı	3	
	Güler yüzlü	2	
	Demokratik	2	

Kişilik sahibi	Otoriter	2	
	Girişken	2	
	Üretken	2	
	Tarafsız	1	
	Açık sözlü	1	
	Toplum sorunlarına duyarlı	1	
	Ruh sağlığı yerinde olan	1	
	Tema toplamı	-	29
Genel kültürlü	Diksiyonu düzgün	7	
	İdealist	4	
	İletişimde iyi	4	
	Güncel olayları takip eden	3	24.4
	Genel kültürlü	3	
	İyi bir dinleyici	1	
	Tema toplamı	-	22
İnsani değerlere sahip	İnsana değer veren	3	
	Farklı bakış açılarını destekleyen	2	
	Güzel ahlak sahibi	1	10.0
	Merhametli	1	
	Saygılı	1	
	Toplumsal değerlere sahip	1	
Tema toplamı	-	9	
Genel Toplam	-	90	100

Analiz edilen cevaplar sonucunda tablo 1 incelendiğinde öğretmen adaylarının bir öğretmenin sahip olması gereken genel özellikler nelerdir sorusu için frekans sıklığına göre sırasıyla mesleki yeterliğe sahip (30), kişilik sahibi (29), genel kültürlü (22) ve insani değerlere sahip (9) şeklinde temalar belirlenmiştir. Mesleki yeterlik teması için oluşan kodlar frekans sıklığına göre sırasıyla öğrencilere model olabilen (3), öğrencilerin dikkatini çekebilen (3), somut yaşantılar sunan (3), öğretim yöntem ve tekniklerini bilen (3); öğrenci beklentilerine cevap verebilen (2), konulara hakim (2), öğrenciyi kolay motive edebilen (2), bireysel farklılıkların farkında olan (2), farklı alanlarla kendi alanının ilişkisini takip eden (2) öğretmeyi seven (2); notu ceza unsuru olarak kullanmayan (1), dersi öğrenci seviyesine göre anlatabilen (1), okul-çevre arası köprü olabilen (1), grafikleri yorumlayabilen (1), pratik (1) ve mesleki yeterliğe sahip (1) şeklindedir. Kişilik sahibi teması için oluşan kodlar frekans sıklığına göre sırasıyla sevgi dolu (5), dürüst (4), araştırmacı (3), sabırlı (3), güler yüzlü (2), demokratik (2), otoriter (2), girişken (2), üretken (2), tarafsız (1), açık sözlü (1), toplum sorunlarına duyarlı (1) ve ruh sağlığı yerinde olan (1) şeklindedir. Genel kültürlü teması için oluşan kodlar frekans sıklığına göre sırasıyla diksiyonu düzgün (7), idealist (4), iletişimde iyi (4), güncel olayları takip eden (3), genel kültürlü (3) ve iyi bir dinleyici (1) şeklindedir. İnsani değerlere sahip teması için oluşan kodlar ise frekans sıklığına göre sırasıyla insana değer veren (3), farklı bakış açılarını destekleyen (2), güzel ahlak sahibi (1), merhametli (1), saygılı (1) ve toplumsal değerlere sahip (1) şeklindedir. Vurgulamalar genellikle “öğrencilere davranışlarıyla model olmalı”, “sevgi dolu olmalı-çocuklara sevgiyle yaklaşabilmeli”, “diksiyonu güzel olmalı” ve “insana değer verip her öğrenciyi değerli görmeli” ifadelerinden oluşmaktadır.

Tablo 2. Bir Öğretmenin Sahip Olması Gereken Bilgilere Yönelik Analiz Sonuçları

Tema	Kod	Frekans	Yüzde
Mesleki yeterlik bilgisi	Genel kültür	22	95.5
	Pedagoji bilgisi	22	
	Alan bilgisi	19	
Tema toplamı	-	63	
Çevresel bilgi	Görev yaptığı yöreye ait bilgi	2	3.0
Ahlak bilgisi	Ahlaki kurallar bilgisi	1	1.5
Genel Toplam	-	66	100

Tablo 2 incelendiğinde bir öğretmen ne tür bilgilere sahip olmalıdır sorusu için frekans sıklığına göre sırasıyla mesleki yeterlik bilgisi (63), çevresel bilgi (2) ve ahlak bilgisi (1) şeklinde temalar belirlenmiştir. Mesleki yeterlik bilgisi teması için oluşan kodlar frekans sıklığına göre sırasıyla genel kültür (22), pedagoji bilgisi (22) ve alan bilgisi (19) şeklindedir. Çevresel bilgi teması için oluşan kod ve frekans sıklığı; görev yaptığı yöreye ait bilgi (2) şeklindedir. Ahlak bilgisi teması için oluşan kod ve frekans sıklığı; ahlaki kurallar bilgisi (1) şeklindedir. Vurgulamalar genellikle “genel kültür seviyesi yüksek olmalı”, “öğrenci psikolojisinden çok iyi anlamalıdır”, “öğretmenlik yaptığı il ile ilgili özel bilgilere sahip olmalı-yaşadığı çevreye ait yöresel bilgileri bilmeli” ve “ahlaki kurallar hakkında hem bilgi sahibi olmalı hem de bunları yerine getirmelidir” ifadelerinden oluşmaktadır.

Tablo 3. Bir Öğretmenin Öğrenciye Yaklaşımına Yönelik Analiz Sonuçları

Tema	Kod	Frekans	Yüzde
Hümanist Bir Yaklaşım	Sevecen	8	75.8
	Anlayışlı	6	
	Empatik	6	
	Önyargısız	6	
	Dürüst	5	
	Onlara değerli olduklarını hissettirerek	5	
	Demokratik	4	
	Sabırlı	3	
	Sorunlarını çözmeye istekli	3	
	Kibar	2	
	Özgürlüklerini sağlayarak	1	
Eğlenceli olarak	1		
Tema toplamı	-	50	
Ciddi Bir Yaklaşım	Otoriter	3	16.7
	Ölçülü	2	
	Doğru dönütler vererek	2	
	Sevilerine hitap ederek	2	
	Bireysel farklılıklarını dikkate alarak	2	
Tema toplamı	-	11	
Öncü Bir Yaklaşım	Cesaretlendirici	3	7.6
	Rehber (yol gösterici) olarak	2	
Tema toplamı	-	5	
Genel Toplam	-	66	100

Tablo 3 incelendiğinde bir öğretmenin öğrenciye yaklaşımı nasıl olmalıdır sorusu için frekans sıklığına göre sırasıyla hümanist bir yaklaşım (50), ciddi bir yaklaşım (11) ve öncü bir yaklaşım (5) şeklinde temalar belirlenmiştir. Hümanist bir yaklaşım teması

için oluşan kodlar frekans sıklığına göre sırasıyla sevecen (8), anlayışlı (6), empatik (6), önyargısız (6), dürüst (5), onlara değerli olduklarını hissettirerek (5), demokratik (4), sabırlı (3), sorunlarını çözmeye istekli (3), kibar (2), özgürlüklerini sağlayarak (1) ve eğlenceli olarak (1) şeklindedir. Ciddi bir yaklaşım teması için oluşan kodlar frekans sıklığına göre sırasıyla otoriter (3), ölçülü (2), doğru dönütler vererek (2), seviyelerine hitap ederek (2) ve bireysel farklılıklarını dikkate alarak (2) şeklindedir. Öncü bir yaklaşım teması için oluşan kodlar frekans sıklığına göre sırasıyla cesaretlendirici (3) ve rehber (yol gösterici) olarak (2) şeklindedir. Vurgulamalar genellikle “öğretmen öğrenciye sevecen, tatlı dilli bir şekilde yaklaşmalı”, “disiplinsiz olmamalı, gerektiği ölçüde disiplin sağlamalı-otoriter olmalı” ve “bütün öğrencileri başarılı olmaları için aynı ölçüde yüreklendirmeli” ifadelerinden oluşmaktadır.

Sonuç ve Tartışma

Öğretmen niteliğine dair tanımlara bakıldığında bu niteliklerin hep olumlu kişilik, tavır ve davranış özelliklerini kapsadığı anlaşılmaktadır (Varış, 1988; Demirel, 1999; Kavcar, 1999; Şişman ve Acat, 2003; Çubukçu, Özenbaş, Çetintaş, Satı ve Şeker, 2012; Cox, 2015). Bu araştırmada da öğretmen nitelikleri hakkında öğretmen adaylarının verdikleri cevaplara bakıldığında, bir öğretmenin sahip olması gereken niteliklerin tamamen olumlu özellikler taşıması gerektiğini savundukları görülmektedir. Yine öğretmen adayları, öğretmen yetiştirmede ülkemizde ve dünyada savunulan (Ambach, 1996; Erden, 1999; Şişman ve Acat, 2003; Mishra ve Koehler, 2006; Koehler, Mishra ve Yahya 2007; Taşkesenli, Şenocak ve Sözbilir, 2008) ve uygulamalarda da yer verilen alan bilgisi, pedagoji bilgisi ve genel kültür ifadelerini sıklıkla vurgulamaktadır. Ayrıca öğretmen adaylarının bir öğretmenin öğrencilere yaklaşımı konusunda da olumlu özellikleri ifade ettikleri görülmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalar da yine bir öğretmenin sahip olması gereken niteliklerden biri olarak öğrencilere karşı olumlu yaklaşımdan bahsetmektedir (Tezcan, 1985; Güleç ve Alkış, 2004; Korkmaz, Korkmaz ve Özkaya, 2007; Habacı, Tanrikulu, Atıcı, Ürker, Adıgüzelli, 2013; Aktepe, Tahiroğlu ve Sargın, 2014; Taş, 2015). Öğrencilere olumlu yaklaşmanın öğrencinin derse ilişkin katılımlarını ve tutumlarını olumlu yönde etkilediğini belirten çalışmalar da bulunmaktadır (Tezcan, 1985; Aktepe vd., 2014; Taş, 2015).

Tüm bu cevaplar ışığında öğretmen adaylarının öğretmen nitelikleri konusunda bilinçli ve farkındalık sahibi oldukları anlaşılmaktadır. Bu durum geleceğin öğretmenlerinin de görev yapan birçok öğretmen gibi nitelik sahibi olabileceği bakımından sevindirici olmakla birlikte, bu konuda yapılacak nitelikli öğretmen eğitimlerine ilişkin de olumlu düşüncelere sahip oldukları ve nitelikli öğretmen eğitimi dahilinde eğitsel ve öğretimsel faaliyetlere, uygulamalara istekli olabilecekleri düşünülebilir. Bu konuda batı ülkelerinin nitelikli öğretmen yetiştirmek amacıyla yükseköğretimde her türlü önlemleri aldığı görülmektedir (Weir, 2001; ATEE-RDC19, 2003; Halstead, 2003; Sousa, 2003; Ostinelli, 2009; Azar, 2011). Ülkemizde de bu durum zamanla daha da önem kazanarak nitelikli öğretmen yetiştirmede gerekli tedbirler alınması öngörülmüştür (Dikici, Yavuzer ve Gündoğdu, 2006; Temizkan, 2008; Akdemir, 2013; Milliyet, 2013). Ancak son gelişmelere rağmen ülkemizde öğretmen yetiştirme konusunda uzun süredir düzeltilmeyen birtakım sıkıntılar olduğu da bir gerçek (Baskan, Aydın ve Madden, 2006; Kızılçaoğlu, 2006; Özoglu, 2010; Akdemir, 2013; Yıldırım ve Vural, 2014).

Başka bir pencereden bakılacak olduğunda araştırmada elde edilen sonuçlar, adayların çevrelerindeki öğretmen modellerinin bahsettikleri niteliklerde olmayışından yani bu olumlu nitelikleri tamamen taşımadıkları konusunda hissettikleri eksiklikleri dile getirmeleri şeklinde de yorumlanabilir. Bu durumda ise yine öğretmen adaylarının olumlu öğretmen modelini oluşturmak adına istekli olabilecekleri düşünülebilmektedir.

Öneriler

1. Eğitim fakültelerinde bir öğretmenin sahip olması gereken nitelikler tam anlamıyla vurgulanıp öğretmen adayları tarafından özümsemeleri sağlanabilmelidir.
2. Okullarda uygulanmak üzere geliştirilen eğitim programları, öğretmenlerin öğretim sürecinde bu nitelikleri işe koşacakları şekilde daha kapsamlı olarak tasarlanabilir.
3. Öğretmenlere, bahsedilen bu niteliklerin tamamını kazandırmaya yönelik çeşitli hizmet içi eğitimler düzenlenebilir.
4. Müfettişler yaptıkları teftişlerde, öğretmen niteliklerini bütünüyle ele alıp öğretmenleri değerlendirmelidir. Bu durumun öğretmenlerin bu niteliklerin tümünü kavrayabilmelerinde yardımcı olacağı düşünülebilir.
5. Eğitim fakültelerine öğrenci alınırken, öğretmen adaylarının meslek hayatlarında öğrencilerine ve çalışma arkadaşlarına zarar vermemeleri ve örnek olmayan davranışlarda bulunmamaları adına sabıka kayıtlarının da dikkate alınması sağlanabilir. Böylece nitelikli bir öğretmen yetiştirme yolunda, fakültelerin bu görevi emin adımlarla yürütmesi mümkün olabilir.
6. Eğitim fakültelerine öğrenci alınırken ayrıca öğretmen adaylarının karakterlerini anlamaya yönelik mülakat benzeri bir değerlendirmeyle onların öğretmen niteliklerine yeterince sahip olup olamayacakları konusunda karar verilebilir. Böylece yetiştirilmesi planlanan nitelikli öğretmenleri daha kolay elde etmek mümkün olabilecektir.

Kaynaklar

- Akdemir, A. S. (2013). Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Programlarının Tarihçesi ve Sorunları. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(12) Fall, 15-28.
- Akpınar, E. ve Ergin, Ö. (2005). Yapılandırmacı Kuramda Fen Öğretmeninin Rolü. *İlköğretim Online*, 4(2), 55-64.
- Aktepe, V., Tahiroğlu, M. ve Sargın, S. (2014). İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 18(1), Nisan, 259-272.
- Ambach, G. (1996). Standards for Teachers: Potential for Improving Practice. *Phi Delta Kappan*, 78(3), 207-210.
- ATEE-RDC19 (2003). Reflections on Trends in Teacher Education in Europe Using the Scenario Perspective. *European Journal of Teacher Education*, 26(1), 137-142
- Azar, A. (2011). Türkiye’deki Öğretmen Eğitimi Üzerine Bir Söylem: Nitelik mi, Nicelik mi? *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2011, 1(1), 36-38.

- Baskan, G. A., Aydın, A. ve Madden, T. (2006). Türkiye'deki Öğretmen Yetiştirme Sistemine Karşılaştırmalı Bir Bakış. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(1), 35-42.
- Buddin, R. and Zamarro, G. (2009). Teacher Qualifications and Student Achievement in Urban Elementary Schools. *Journal of Urban Economics*, 66(2), 103-115.
- Cox, J. (2015). Elementary Teacher Qualifications-Requirements to Become an Elementary School Teacher. <http://k6educators.about.com/od/becomingateacher/a/Elementary-Teacher-Qualifications.htm>
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.
- Çubukçu, Z., Özenbaş, D. E., Çetintaş, N., Satı, D. ve Şeker, Ü. Y. (2012). Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Veli Gözünde Öğretmenin Sahip Olması Gereken Değerler. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(1), 25-37.
- Demirel, Ö. (1999). *Öğretme Sanatı*. Ankara: PegemA Yayınları, 91.
- Darling, L. H. (2000). Teacher Quality and Student Achievement: A Review of State Policy Evidence. *Education Policy Analysis Archives*, 8(1).
- Dikici, A., Yavuzer, Y. ve Gündoğdu, R. (2006). Eğitim Fakültesi Mezunlarının Eğitim Bilimleri Derslerine İlişkin Görüşleri (Niğde Üniversitesi Örneği). *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 172, Güz, 250-262.
- Ekinci, A. ve Öter, Ö. M. (2010). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Mesleki ve Özel Alan Yeterlikleri. Eğitim Fakültelerinin Öğretmen Yetiştirme Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi, Mayıs 2010-Nisan 2011 1-40. http://duabpo.dicle.edu.tr/oygem/dosya/Ogretmen_Adaylari_i%C3%A7_mizampa_j.pdf
- Erden, M. (1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Alkım Yayınları, 43.
- Güleç, S. ve Alkış, S. (2004). Öğretmenlerin Sınıf Ortamında Kullandıkları Davranış Değişirme Stratejileri, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (2), 247-266.
- Habacı, İ., Tanrikulu, F. Z., Atıcı, R., Ürker, A., Adıgüzelli, F. (2013). Sınıf İçi Disiplin Kurallarının Benimsenmesinde Öğretmen Rollerini, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(8) Summer, 1953-1971,
- Halstead, V. (2003). Teacher Education in England: Analysing Change through Scenario Thinking. *European Journal of Teacher Education*, 26(1), 63-75.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 168.
- Kavcar, C. (1999). "Nitelikli Öğretmen Sorunu", *Eğitimde Yansımalar: V. 21. Yüzyılın Eşiğinde Eğitim Sistemi Ulusal Sempozyumu*. Ankara.
- Kızılçaoğlu, A. (2006). Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırma Sürecine İlişkin Eleştiriler ve Öneriler. *Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(14), 132-140.
- Koehler, M. J., Mishra, P. and Yahya, K. (2007). Tracing the Development of Teacher Knowledge in a Design Seminar: Integrating Content, Pedagogy and Technology. *Computers and Education*, 49(3), 740-762.
- Korkmaz, F., Korkmaz, N. H. ve Özkaya, G. (2007). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğrenme Ortamını Bozan Davranışlara Karşı Geliştirdikleri Davranış Stratejileri (Bursa İli Örneği). *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 67-87.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2006). Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri. *Temel Eğitime Destek Projesi "Öğretmen Eğitimi Bileşeni"*. Ankara, 1-57.

- Milli Eğitim Temel Kanunu, (1973). Kanun No:1739, 24.06.1973 tarih ve 14574 sayılı Resmi Gazete.
- Milliyet. (2013, 8 Temmuz). Öğretmen atamalarında KPSS yetmeyecek. [http://gundem.milliyet.com.tr/ogretmen-atamalarinda-kpss/gundem/detay/1733660/default.htm].
- Mishra, P. and Koehler, M. J. (2006). Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge. *Teachers College Record*, 108(6), 1017-1054.
- Ostinelli, G. (2009). Teacher Education in Italy, Germany, England, Sweden and Finland. *European Journal of Education*, (44)2, 291-308.
- Özoğlu, M. (2010). Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Sorunları. *Seta Analiz*, sayı 17, Şubat, 1-37. <http://arsiv.setav.org/ups/dosya/20275.pdf>
- Pehlivan, H. (2010). Eğitimde Yapılandırmacı Yaklaşım. *1.Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi*, Balıkesir, 13-15 Mayıs.
- Seferoğlu, S. S. (2004). Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe Yönelik Tutumları. *XII. Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiriler Kitabı*, 413-423.
- Sousa, J. M. (2003). Teacher Education in Portugal: Analysing Changes Using the ATEE-RDC19 Scenario Methodology. *European Journal of Teacher Education*, Vol. 26(1), 77-86.
- State Government of Victoria (2015). Qualifications for Different Types of Teachers. <http://www.education.vic.gov.au/about/careers/teaching/pages/teachtypes.aspx>
- Stephens, P. ve Crawley, T. (1994). Becoming An Effective Teacher. http://www.google.com/books?hl=tr&lr=&id=8MHZ8rxpD2wC&oi=fnd&pg=PR5&dq=Stephens+P.+Becoming+an+effective+Teacher&ots=kPZTIGFTHQ&sig=VGzTmfFxLX3OL5_4FziEPt-DPd0#v=onepage&q=&f=false
- Sünbül, A. M. (1996). Öğretmen Niteliği ve Öğretimdeki Roller. *Eğitim Yönelimi*, 2(1), Güz, 597-607.
- Şişman, M. ve Acat, M. B. (2003). Öğretmenlik Uygulaması Çalışmalarının Öğretmenlik Mesleğinin Algılanmasındaki Etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(2), 235-250.
- Tan, H. (2000). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Taş, S. (2015). Öğretmenin Örnek Olması. <http://sdu.edu.tr/diger/sinifyonetimi/konular/konu3%28ogrortornekolmasi%29.html>
- Taşkesenliğil, Y., Şenocak, E. ve Sözbilir, M. (2008). Probleme Dayalı Öğrenme Teorik Temelleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 177, 50-64.
- Temizkan, M. (2008). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Yaz, 6(3), 461-486.
- Tezcan, M. (1985). Eğitimcilerin Gençlere İlişkin Olumlu ve Olumsuz Tutumları. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 18(1), 113-114. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/519/6509.pdf>
- Varış, F. (1988). *Öğretmen Yetiştirme Üzerine*. Ankara: A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi.
- Viebahn, P. (2003). Teacher Education in Germany. *European Journal of Teacher Education*, 26(1), 87-100.
- Weir, D. (2001). A New Parliament Reviews the General Teaching Council for Scotland. *British Journal of Educational Studies*, 49(1), 71-86.
- Yeşilyaprak, B. (1999). Sınıf Öğretmenlerinin Rehberlik Açısından Rol ve İşlevleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 144. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimler/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/144/yaprak.html

Özpolat, T. E., Bağçeci, B. & Karakoç, B. (2015). Öğretmen Adaylarının Öğretmen Niteliklerine Yönelik Görüşleri (Adıyaman Üniversitesi Örneği), ss. 617-629.

- Yeşilyurt, E. (2011). Yapılandırmacı Öğrenme Temelli Bir Öğretim Programının Oluşturulmasına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(4) Fall, 865-885.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. (7. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık, 277-291.
- Yıldırım, İ. ve Vural, Ö. F. (2014). Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme ve Pedagojik Formasyon Sorunu. *Journal of Teacher Education and Educators*, 3(1), 73-90.